

Referat: Domnia faraonului Tutmes al III-lea

Tutmes al III-lea a mostenit un regat a carui administratie era cristalizata de multa vreme. Gospodariile sclavagiste ale persoanelor particulare infloriseră considerabil (sclavajul devine dominant, sclavi posedand pana si oamenii cu situatie sociala modesta, cum ar fi pastorii, meseriasii, gradinarii, portarii templelor, carutasii si ostenii de rand), prelucrarea fierului, inca considerat metal pretios, se extinde, apare razboiul de tesut vertical (care inlocuieste greoiul razboi orizontal), se introduce folosirea foalelor de picior, iar confectionarea obiectelor din sticla (inclusiv colorata) devine o importanta ramura de productie. In stiinta si constructii, cunostintele egiptene depaseau cu mult pe cele ale popoarelor din epoca, mumificarea (chimie aplicata) atinsese un grad care n-a mai fost intrecut.

Mumiile faraonilor n-au mai fost inchise in constructii monumentale, fastul, insa, n-a lipsit. Hypogeele din Valea Regilor (la Biban el-Moluk de astazi), inaugurate de Tutmes I, cu totul 60 de morminte subterane cu mumiile faraonilor Regatului Nou (dinastiile XVIII, XIX si XX), erau impodobite bogat si inzestrate din belsug cu aur si pietre pretioase. Comerțul egiptean isi cristalizase structurile, schimbul in natura fusese inlocuit cu cel in valoare (in special argintul, mai putin arama si aurul), dar nu se batea moneda, ci se folosea unitatea de greutate numita deben (91 grame), divizat initial in 12 shati (7,5 grame) apoi in 10 kedeti (9,1 grame).

Agricultura, bazata pe fertilizarea cu depunerile aluvionare ale Nilului dirijate de un perfectionat sistem de irigare format din lacuri de retentie si o retea de canale judicios intocmita, atinsese randamentul maxim, acoperind in intregime consumul intern si dand mari prisosuri pentru export. Primul razboi de recucerire a Palestinei si Siriei, pe care Manethon il socoteste ca avand loc in anii 22-23 de domnie a lui Tutmes al III-lea⁴, a avut o desfasurare care-1 arata pe faraon ca fiind gata sa riste chiar nesabuit. Astfel, fiindu-i barat drumul de armatele coalitiei principilor siriano-palestinieni, in numar de 330, condusi de carmutorul orasului Kadesh, Tutmes al III-lea, in ciuda sfaturilor primite, intra in defileul extrem de ingust (cailor, carele, ostasii au putut trece numai in flanc) ce preceda orasul Megiddo (nordul Palestinei), riscand zdrobirea completa a armatei sale.

Norocul sau a constatat in lipsa de coeziune a armatelor dusmane ai caror principii, animati de ambitia de a conduce, nu se intelegeau. Nici la iesirea din defileu armata egipteană nu a fost atacata, avand ragazul sa se regrupeze si, astfel, coalitia siriano-palestiniana a fost invinsa. Dar nici Tutmes al III-lea nu exploateaza imediat victoria, fiindu-i necesare, apoi, sapte luni de asediu pentru cucerirea cetatii Megiddo. Campaniile egiptene din Asia Anterioara (in numar de 17 din care numai 5 razboinice, restul fiind demonstratii de forta) s-au succedat victorios timp de mai bine de 20 de ani.

Cele mai importante au fost: cucerirea Kadeshului, care a permis Egiptului sa atinga in nord Eufratul, pana la Karkemish; campania peste Eufrat, cand mitannienii au fost obligati sa cedeze cea mai mare parte a Siriei Superioare. Aceasta campanie, in mod deosebit, pune in lumina talentul de strateg al faraonului; dupa ce a construit la Bvblo (Fenicia) corabiile necesare, Tutmes

al III-lea a uimit antichitatea printr-o manevra insolita, transportindu-le peste desert, pana la apele Eufratului, unde, in apropiere de Alep, a infrant pe mitan-nieni. Dotate cu aceasta puternica flota, aparuta surprinzator, peste noapte, pe Eufrat, trupele lui Tutmes al III-lea au putut dezvolta in aval o fulgeratoare campanie de prada. Mitanni este silit sa semneze cu Egiptul un tratat de pace, primii) tratat de acest fel cunoscut (in 1450 i.e.n.). Tutmes al III-lea nu a neglijat nici granitele sudice ale imperiului.

Egiptul nu se putea lipsi de aurul, fildesul, lemnul pentru constructii din Etiopia. Campaniile sudice ale lui Tutmes al III-lea au largit hotarele Egiptului pana dincolo de cataracta a V-a a Nilului, pana aproape de orasul Kharlum de astazi. Aceste cuceriri, care cuprindeau Etiopia, Siria, Libia, Palestina, Fenicia si care n-au fost niciodata depasite de urmasii sai, au consemnat apogeul Egiptului in perioada Regatului Nou. Chiar Babilonul si regatele hitit si Mitanni recunoscusera suzeranitatea Egiptului. Numai Ramses al II-lea, din dinastia urmatoare si-a mai putut cuceri o celebritate asemanatoare.

Tutmes al III-lea n-a fost numai un cuceritor eficient, ci si un priceput administrator. In teritoriile cucerite a dus o politica supla, consolidand cu fortificatii si stabilirea de garnizoane permanente ceea ce luase cu sabia. Neputand ocupa in intregime imensa parte cucerita din Asia Anterioara, Tutmes al III-lea isi asigura supunerea printilor locali luandu-le copiii la Theba, ca ostatici, edueindu-i in credinta egipteană, astfel incat, la retrimiteră in tarile lor, acestia erau, in cea mai mare parte, agenti ai politicii egiptene. Pe de alta parte, supuse tarile vasale unei intense colonizari economice, astfel incat acestea au ajuns sa depinda in buna masura de exporturile de produse mestesugaresti si agricole egiptene. A domnit in buna intelegere cu puternicii preoti thebani ni lui Amon-Ra, zeul patron al furaonului, pentru care a reconslmit, intr-o splendida conceptie monumentala, templul de la Karnak (langa Theba). Din timpul domniei sale, ale carei principale evenimente slnt consemnate in asa-zisele anale" ale lui Tutmes al III-lea, scrise pe peretii templului de la Karnak.